

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4To/140/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7516010623
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Chlebovič
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7516010623.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Chleboviča a sudcov JUDr. Františka Ševčoviča a JUDr. Zuzany Homzovej, v trestnej veci obžalovaného Ing. J. F., pre zločin prevádzachstva podľa § 356 Tr. zák., na verejnom zasadnutí konanom dňa 11. septembra 2020 v Košiciach, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 17.9.2019, sp. zn. 2T/111/2016 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovanému Ing. J. F., nar. XX.X.XXXX v V., trvale bytom F., G. P., C. Č.. XXX/XX ukladá podľa § 356 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a § 50 ods. 1 Tr. zák. obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odkladá na skúšobnú dobu v trvaní 1 (jedného) roka.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uznal obžalovaného Ing. J. F. za vinného zo zločinu prevádzachstva podľa § 356 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 07.06.2016 v obci D., okres F.-S., ako konateľ spoločnosti D., R..K..S.. K. XXX, J., v úmysle získať pre seba finančnú výhodu, zabezpečil prácu dvom štátnym príslušníkom Ukrajiny, ktorí neboli občanmi Slovenskej republiky ani iného členského štátu Európskej únie, alebo občanmi zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore, a to J. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom obec V. K., ulica F. Č.. XX, J. K., N., cestovný doklad N.A. č. O. XXXXXX s platným vízom typu „C“ číslo XXXXXXXXXXXX udeleným Generálnym konzulátom SR v Užhorode pre vstup do Schengenského priestoru za účelom cezhraničnej spolupráce s platnosťou od 22.11.2015 do 21.11.2016 a G.C.Y. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. K., ul. H. Č.. XX, J. K., N., cestovný doklad Ukrajiny č. O. XXXXXX s platným vízom typu „C“ číslo XXXXXXXXXXXX udeleným Generálnym konzulátom SR v Užhorode pre vstup do Schengenského priestoru za účelom kultúrnych podujatí s platnosťou od 15.04.2016 do 11.10.2016, bez pracovného povolenia za odmenu 4 eur/m2 na stavbe „Projekt zateplenia budovy H. Š. Y. S. D., okres F.-S., ktorú stavbu realizovala spoločnosť R. R..K..S.., H. X, F., IČO: XX XXX XXX v subdodávke pre spoločnosť D. R. F., R..K..S.., R. R. L. XB, F.-L., IČO: XX XXX XXX, pričom menovaných zamestnal bez splnenia podmienok na ich zamestnanie v zmysle zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v rozpore s ustanovením § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. c) zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na území Slovenskej republiky, čo

bolo zistené kontrolou inšpektorov Inšpektorátu práce Košice dňa 07.06.2016, čím sa obvinený vyhýbal plateniu odvodov za zamestnancov Sociálnej poisťovni v zmysle zákona č. 461/2003 Z. z., Daňovému úradu v zmysle zákona č. 595/2003 Z. z. a Zdravotnej poisťovni v zmysle zákona č. 580/2004 Z.z.

Za to okresný súd uložil obžalovanému podľa § 356 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a § 50 ods. 1 Tr. zák. obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 1 (jedného) roka.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný Ing. J. F., ktoré prostredníctvom obhajcu aj písomne odôvodnil. V dôvodoch odvolania poukazuje na to, že výsluchy svedkov - občanov Ukrajiny J. R., G.C.Y. G., T. O. a T. R. neboli vykonané zákonným spôsobom, lebo boli vypočutí ešte pred vznesením obvinenia obžalovanému, ktorý sa nemohol tým pádom kvalifikovane brániť. Ďalej poukazuje na predchádzajúce rozhodnutia okresného i krajského súdu, že okresný súd jedenkrát najprv uznal vinu, druhýkrát oslobodil obžalovaného a tretíkrát opätovne uznal vinu. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. a to v súlade so zásadou „in dubio pro reo“, lebo nebolo ani zistené, aký prospech by z toho obžalovaný mohol mať a vec vrátiť okresnému súdu na nové prejednanie, eventuálne ho spod obžaloby oslobodiť.

Na základe podaného odvolania krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, i v ich súhrne, nezávislé od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Rozsudok okresný súd odôvodnil v zmysle intencií § 168 ods. 1 Tr. por. a v rozsudku stručne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že okresný súd prvýkrát rozhodol rozsudkom sp. zn. 2T/111/16 dňa 17.10.2017, keď uznal obžalovaného Ing. J. F. za vinného zo zločinu podľa § 356 Tr. zák. a uložil mu trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov, výkon ktorého mu podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 1 roka. Krajský súd uznesením 4To/9/2018 zo dňa 25.4.2018 podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Okresný súd následne rozsudkom sp. zn. 2T/111/16 zo dňa 20.9.2018 podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodil obžalovaného spod obžaloby z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Na základe odvolania prokurátora odvolací súd uznesením sp. zn. 4To/7/2019 zo dňa 31.5.2019 podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Okresný súd doplnil dokazovanie v zmysle intencií zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu a v zmysle vysloveného právneho názoru vo veci rozhodol.

Obžalovaný Ing. J. F. v prípravnom konaní využil svoje právo a nevypovedal. Na hlavnom pojednávaní uviedol, že 6.6.2016 prišli na stavbu štyria Ukrajinci, on im vysvetlil čo od nich chce a poobede volali, že budú na tejto stavbe robiť. Uvažoval nad tým, aby ich zamestnal vo firme D., pričom dal každému po 50,- eur zo svojich peňazí. Na stavbe pôvodne pracovali zamestnanci z Maďarska, s ktorými mal zhotoviteľ stavby zmluvu, niekedy však do práce neprišli. Bolo potrebné ich prácu kontrolovať a hocikedy na obed sa zbalili a odišli preč. Z toho dôvodu kontaktoval svojho známeho na Ukrajine, ktorému dôveroval a poznal jeho prácu, aby zabezpečil ľudí, na ktorých sa dá spoľahnúť. Na svoju obhajobu tvrdil, že žiadnu prácu im nezadával. Na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom uviedol, že taká bola prax aj v minulosti aj v ČR, a že si bol vedomý svojho konania, avšak bolo mu povedané orgánmi inšpekcie, že ak zaplatí pokutu do 500,- eur, tak záležitosť bude vybavená, s čím aj súhlasil.

Svedkyňa Ing. C. P. - odborný radca Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorej agende je udeľovanie povolení osôb na zamestnávanie príslušníkov tretích krajín vypovedala, že štátni príslušníci Ukrajiny J. R. a G.C.Y. G. sa na území SR zdržiavali iba na základe turistických víz, pričom nemali príslušné povolenia na obsadenie pracovného miesta. Uviedla, aký je postup, aby cudzí štátni príslušníci získali pracovné povolenie. Tieto osoby neboli ani evidované v informačnom systéme služieb zamestnanosti, kde sú evidované údaje o žiadateľoch tretích krajín.

Svedkyňa PhDr. A. J. - inšpektorka na Inšpektoráte práce v Košiciach vykonala osobne kontrolu u subjektu D., R..K..S.. a zistila, že osoby uvedené v protokole zo dňa 7.6.2016 vykonávali stavebné práce, o čom bol spísaný aj úradný záznam a vypracovaný protokol. Protokol bol prerokovaný s obžalovaným dňa 21.6.2016. Na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom doplnila výpoveď, že keď sa dostavila s kolegom na kontrolu, na lešení sa nachádzali štyria pracovníci v pracovnom oblečení, ktorí na vyzvanie zišli dolu a boli spísané ich osobné údaje.

Svedok Bc. J. L. - konateľ firmy R. R..K..S.., ktorá realizovala stavbu Materskej školy v obci D. vypovedal, že obžalovaný vykonával funkciu stavbyvedúceho, lebo mal na neho dobré odporúčania. Zamestnancov na stavbu mali zaistených z Maďarska, pričom obžalovaný ho neoboznámil, že sú s nimi problémy, a prečo zamestnal občanov Ukrajiny. Obžalovaný ho po skutku oboznámil, že mu je ľúto, že zamestnal na svoje tričko občanov Ukrajiny bez pracovného povolenia.

Svedok JUDr. Ing. H. S. vypovedal v prípravnom konaní, že J. R. a G.C.Y. G. vykonávali dňa 7.6.2016 stavebné práce pri zatepľovaní budovy Materskej školy v obci D., o čom bol spísaný úradný záznam na mieste kontroly a následne vypracovaný protokol, pričom kontrolovaným subjektom bola spoločnosť D. Z výpovedí svedkov T. R., T. O., G.C.Y. G. a J. R. z prípravného konania vyplýva, že s obžalovaným sa stretli na parkovisku pred mestom F., kde obžalovaný prišiel na motorovom vozidle zn. V.. Oboznámil ich na stretnutí s prácou, ktorú mali vykonávať, dohodli sa na cene, ukázal im kde je uložené náradie, ako i kľúč od pivnice, zabezpečil im ubytovanie v penzióne J. Y. Č. a každému dal 50,- eur na stravu, čo mu písomne potvrdili podpisom. Mali pracovať do konca týždňa, prípadne i dlhšie, ak prácu nedokončia. Mali vedomosť, že pracujú bez pracovného povolenia.

Z úradného záznamu zo dňa 7.6.2016 vyplýva, že inšpektori Inšpektorátu práce v Košiciach dňa 7.6.2016 o 13.05 hod. vykonali kontrolu nelegálneho zamestnávania osôb, ktoré vykonávali murárske práce pri zatepľovaní MŠ D.. Ako pracovníci boli zistení občania Ukrajiny T. O., T. R., ktorí predložili povolenie na prácu a G.C.Y. G. a J. R., ktorí povolenie nemali. Kontrolou bolo zistené, že ani jeden z nich nebol prihlásený v Sociálnej poisťovni.

Z protokolu zo dňa 21.6.2016 vyplýva, že dňa 7.6.2016 bola vykonaná kontrola subjektu D., R..K..S.. na stavbe v D., kde pre zamestnávateľa vykonávali osoby T. O., T. R., J. R. a G.C.Y.T. G. závislú prácu, pričom ani jeden z nich nie je prihlásený v Sociálnej poisťovni a všetci sú občanmi Ukrajiny.

Zoznamom vozidla subjektu bolo zistené, že obžalovaný Ing. J. F. je vlastníkom vozidla V. C. tmavomodrej farby.

Správne postupoval okresný súd, keď na základe vykonaného dokazovania výsluchom svedkov, obžalovaného a listinnými dôkazmi dospel k záveru, že obžalovaný sa dopustil skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, a tento kvalifikoval ako zločin prevádzachstva podľa § 356 Tr. zák. lebo obžalovaný naplnil skutkovú podstatu citovaného zločinu po stránke subjektívnej tým, že konal úmyselne a po stránke objektívnej tým, že si bol vedomý svojho konania, ako i následku.

Odvolací súd s poukazom aj na obhajobné dôvody udáva, že uznesenie o začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Tr. por. pre zločin prevádzachstva podľa § 356 Tr. zák. bolo vydané dňa 7.6.2016 a svedkovia - občania ukrajinskej národnosti T. O., T. R., J. R. boli vypočutí dňa 7.6.2016 a svedok G.C.Y. G. dňa 8.6.2016. Následne bolo uznesením zo dňa 13.6.2016 vznesené obvinenie Ing. J. F. pre zločin podľa § 356 Tr. zák. zo skutku tam uvedeného. Všetci občania Ukrajiny boli následne z republiky vyhodení, preto v prípade výsluchov citovaných svedkov sa jednalo o neopakovateľný úkon, a preto ich výpovede bolo možné použiť prečítaním na hlavnom pojednávaní ako dôkaz. Obhajoba obžalovaného Ing. J. F. bola v plnom rozsahu vyvrátená výpoveďami občanov Ukrajiny, ktorí podrobne popísali, ako sa s obžalovaným skontaktovali, kde sa s ním stretli, ako im popísal prácu, ktorú budú

vykonávať, ukázal im miesto výkonu práce, zabezpečil im ubytovanie a dal im dokonca po 50,- eur zálohu na stravu. Bolo preukázané, že dňa 7.6.2016 títo svedkovia nastúpili a začali vykonávať prácu na zatepľovaní budovy Materskej školy v obci D.. Taktiež o objektivite výpovedí svedkov - pracovníkov inšpektorátu práce a to JUDr. Ing. H. S. a PhDr. A. J., ako i obsahu listinných dôkazov odvolací súd pochybnosti nemal. Obžalovaný navyše sám prehlásil na verejnom zasadnutí, že takýmto spôsobom sa v minulosti pracovalo, dokonca aj v ČR. Uvedomoval si protiprávnosť svojho konania, lebo bol ochotný za to zaplatiť pokutu do výšky 500,- eur. Obžalovaný vedel, že nemôže zamestnať pracovníkov bez povolenia. Vybavenie pracovného povolenia je dlhodobější proces, tak ako to popísala svedkyňa Ing. C. P.. Taktiež bolo zistené, že týmto konaním obžalovaný zabezpečil prospech sebe, resp. inému subjektu tým, že sa neodvádzali potrebné dávky do poisťovne za pracovníkov Ukrajiny po celú dobu ich práce, kým by nebola zlegalizovaná, čím obžalovaný zabezpečil finančnú výhodu pre firmu, nakoľko v rozpore s právnymi predpismi zamestnal osoby bez povolenia a umožnil im zotrvať na území SR. Je možné objektívne dospieť k záveru, že obžalovaný to urobil z toho dôvodu, že nebol spokojný s prácou robotníkov z Maďarska, a z dôvodu, aby nedošlo k časovému sklzu, prípadne k vzniku zmluvných pokút, preto zamestnal načierno občanov Ukrajiny.

Trestný čin podľa § 356 Tr. zák. je zločinom. Dokazovaním síce bolo zistené, že v páchaní skutku bolo zabránené v úvode, avšak v novom Trestnom zákone sa trestný čin chápe ako primárne formálna kategória, pričom došlo k vypusteniu pojmu spoločenská nebezpečnosť. Výnimka z formálneho chápania kategórie trestného činu je prípustná iba pri prečinoch (§ 10 ods. 2 Tr. zák.) kde sa skúma aj materiálny korektív.

Je potrebné uviesť, že zločin podľa § 356 Tr. zák. bol uzákonený z dôvodu, aby sa predchádzalo čiernej práci na území republiky.

Odvolací súd ďalej poukazuje na dôvody napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach naň odkazuje.

Pri určení druhu trestu a jeho výmery sa odvolací súd dôsledne riadil ustanoveniami § 34 a nasl. Tr. zák. Zistil jednu poľahčujúcu okolnosť, a to že obžalovaný v minulosti viedol riadny život. Na rozdiel od okresného súdu dospel k záveru, že sú splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. vzhľadom na okolnosti prípadu lebo má za to, že použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom by bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Zákonná sadzba pre trestný čin prevádzachstva je odňatie slobody v trvaní 2 až 8 rokov. Mimoriadne okolností prípadu videl odvolací súd v tom, že pracovníci Ukrajiny pracovali bez povolenia iba 1 deň a v konaní im bolo zabránené, nebola spôsobená vyššia škoda a obžalovaný si v danom momente neuviedomoval protiprávnosť svojho konania. Odvolací súd dospel k záveru, že je namieste znížiť trest odňatia slobody na maximálnu možnú mieru, preto podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovanému Ing. J. F. uložil podľa § 356 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov, výkon ktorého obžalovanému podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 1 roka, lebo takýto trest považoval za dostatočný, ktorý splní u obžalovaného účel trestu sledovaný individuálnou, ako i generálnou prevenciou.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.